

Mærsk - Dopas - Dimma og oljumálið

Oddagrein

SJÓNVARPIÐ borðreiddi týskvöldið við einum "gysara" í sambandi við komandi boringina í Lopra. Víst varð á samantatanandi áhugamál í donskum fyrirkæm, sum annars vilja vera við, at tær hava einki við hvønn annan at gera. Talan er um fyrirkæm, sum fegnar vilja vera við í einum komandi færoyskum oljuævintýri ella fyrirkæm, sum lástast enn ikki at vilja vera við. Nakrar teirra eru Mærsk Contractors, Mærsk Olie og Gas, Dopas, Denerco osfr.

HVÍ ilgita hesar fyrirkæm fyrri ikki at hava reint mjøl í posanum, tá tað snýr seg um at vera við í kappingini um leitan eftir olju og gassi við Føroyar kundi verið spurt. Er tað ikki náttúrligt, soleiðis sum m.a. Dimmalætting meinar í oddagrein, at Mærsk sleppur at taka sær av arbeiðinum í sambandi við eina oljuvinnu, tá hetta henda fyrirkæm hefur givið arbeiði til so nógvar færoyingar! Og tá færoyingar í avtaluni um yvirtøku av undirgrundini og í seinni avtalum hava bundið seg til at taka av tilboðum frá donskum fyrirkæm, um tær eru kappingarførar, er tað tað ikki heilt náttúrligt, at tað eru danskar fyrirkæm sum Mærsk, Dopas og aðrar, sum sleppa at gera arbeiðið. Jú sambart Dimmalætting, landsins størsta og elsta blað er tað ikki bert náttúrligt, tað er ein sjálvfygja. Blaðið skrivir á sín vanligu undirbrotliga hátt og sjálvandi á donskum "at det skulle bare mangle, at det netop var et dansk selskab, der tog sig af arbejdet, det samme selskab, som i mange år har været den største arbejdsplads for mange færøske familiefædre".

TAD finnast neyvan nógvir færoyingar, sum vilja forða donskum fyrirkæm at vera við í oljuævintýrinum her. Sjálvandi skulu fyrirkæm har vera við, um hesar eru kappingarførar, men so sanniliga ikki fyrri einhvønn pris, soleiðis sum Dimmalætting tykist leggja upp til. Mærsk er eitt multinationalt felag, og halda sambandsfólk at bara tað eitur Mærsk, so er tað gott og positivt fyrri okkum, so eru teir meira naivir enn gott er. Færoyingar eiga ikki at selja seg til nakran - heldur ikki Mærsk - men brúka sitt sunna vit og skil til at fremja ein útvikling á hesum øki. Oljufelagini hugsa fyrst og fremst um egnan profitt. Aðrenn tey hugsa um Føroyar. Og so er eisini við Mærsk.

VIT hava sjálvir her í blaðnum lagt upp til kjak um nakrar av umræddu spurningum og hava roynt at fingið upplýsingar til vega, tó at hetta er sera torført, tí so nóg er lukkað land. Tað er tí at fegnast um, at ungu sjónvarpsfólkini vilja brúka tíð og orku til at bora í umræddu máli. At Dimmalætting heldur, at hetta ikki tænar nákrum endamáli, er so hennara sök. Vit fara í hvussu er at fylgja hesum upp og vóna, at SVF eisini ger tað. Tað er nettup ómetaliga umræðandi, at vit færoyingar ikki lata okkum lumpa og snýta í hesi fyrri okkum nýggju, vandamiklu og oftani kynisku verð sum oljuverðin er tað. Og tað fyrsta vit mugu krevja av fyrirkæm, sum vilja vera við í menningini, er, at tær spæla við opnum og reiðiligum kortum. Men tað krevur so sanniliga eisini, at vit seta okkum sjálvum krøv. Og her má eitt krav vera ein sunnur kritiskur sansur. Eitt annað er, at vit ikki bara yppa øksl o g einki lita okkum sjálvum til men bara hava tilrúgv til onnur. Kanska er mannagongdin í umrædda máli ein ábending um júst hetta. Tá er tíð at tala at.

Sosialurin

Magne Arge, stjóri í Atlantic Airways:

Atlantic gav Maersk kapping

– Vit hava eina rímuliga fría kapping í dag. Aðrenn Atlantic varð stovnað hevði Maersk eina standandi umsókn inni hjá myndugleikunum um at hækka ferðaseðlarnar, síðan Atlantic fór at flúgva, eru prísirnir bert hækkaðir eina ferð, sigur stjórinn í Atlantic Airways

JÚSTINUS LEIVSSON
EIDESGAARD

Bjarne Hansen, stjóri í Maersk Air, sigur í Sosialinum mikudagin, at frí kapping hevði lækkað prísir á ferðaseðlum. Hann ivast ikki í, at tað hevði tænt viðskiftafólkunum, um Føroyar høvdu somu treytir sum ES, har øll flúgving er fullkomiliga frí.

Magne Arge, stjóri í Atlantic Airways er ikki heilt samdur við starvsfelagan.

– Heldur tú tá Atlantic Airways hevði staðið seg í eini heilt friari kapping við Maersk?

– Vit hava eina rímuliga fría kapping, tær einastu reglurnar vit hava at binda okkum til er tað sum er ásett av myndugleikunum. Vit hava staðið okkum væl í kappingini og gera tað kanska betri nú enn nakrantíð. So eg haldi ikki, at vit óttast fría kapping, sigur Magne Arge.

Vit góvu Maersk kapping

– ES pakkin sigur, at tað

Magne Arge heldur at Maersk vil hava heilt fría kapping fyrri at sleppa upp í tyrluflúgvingina í eini komandi oljuvinnu

er frí kapping um ferðafólkini, men flogfelagið hava ikki loyvi at dumpa prísirnar. Prísirnir skulu vera á einum sømiligum støði. Fer eitt felag langt niður um í prísir, fyrri at fáa ein annan konkurrent burtur av rutini, so kann kommissionin steðga tí. Tað yvirskotið, sum liggur eftir á rutuni til Føroyar í dag, er somikið lítið,

at tað er neyvan grundarlag fyrri eini generelli lækking í prísleguni, sigur Magne Hansen.

– Atlantic Airways hevur sanniliga verið við til at tálma prísir á ferðaseðlum á færoyarunni. Í tíðini tá Maersk hevði monopol uppá Føroyar, fram til 1988, tá hækkaðu prísirnir ár um ár. Maersk lá tá inni við einari fastari umsókn um at hækka prísirnar. Síðan Atlantic Airways fór at flúgva, eru prísirnir hækkaðir eina ferð. Tað hevur verið ein prískapping í sær sjálvum, at tað hevur verið ein kapping millum Føroyar og Danmark og hesum er fyrst og fremst Atlantic fyrri at takka, sigur Magne Arge.

Sígja tí tann møguleik, at um prísirnir høvdu lækkað, so høvdu fleiri flogið?

– Tað er greitt. Men prísirnir eru nógvar mentir seinastu árin. Tá Maersk var einsamalt á rutuni, tá hevði tú triggjar prísir. Tú hevði fullan ferðaseðil, tú hevði undgómarsabatt og síðan ein grønran prís, sum fá fingið brúkt. Í dag hevur tú eitt heilt órvísið prís. Tá hevði tú Apex, studiurabatt, undgómarsabatt, vikuskiftisprísir, pakkaðir o.s.v. Tú hevur nógvar rúmar ræsur nú enn fyrri, sigur Magne Arge.

– Kapping er sunn og eg ræðist ikki kapping frá Maersk. Men snýr tað seg um at dumpa prísir til at fáa annan av rutuni, so veit eg, at Maersk Air hevur meira tókan pening enn Atlantic Airways. Men koma vit aftur í tað støði at Maersk er

einsamalt á færoyaturini, so fáa vit somu prishækking, sum aðrenn Atlantic fór í luftina, sigur Magne Arge.

Bjarni lúrir eftir oljuni

– Eg veit gott hvi Bjarne Hansen lúrir eftir, at vit skulu fara inn í luftfartspakkin hjá ES. Hetta kemur av tí einföldu orsök, at so leingi vit eru uttanfyri ES-pakkan, tá hava aðrir ikki somu atgongd, at sleppa inn til Føroyar at flúgva í eini komandi oljuvinnu. Eg haldi ikki, at færoyingar skulu spæla sær av hondum nøkur kort í samband við eina komandi oljuvinnu. Vit gjalda fyrri at vera uttanfyri ES og fáa vónaligar sømdir frá ES. Tað er ongin orsök til, at vit skulu geva ES betri kort á hondina, fyrr enn vit hava fingið betri sømdir frá teimum, sigur Magne Arge.

– Vit skulu minnst til at Maersk Air, Norsk Helikopterservice og KLM í Hálund og bretska feløg hava seinastu 25 árin ríkið tyrluvinnu á teirra eigna øki og ongin annar er sloppin framat. Nú vilja teir hava fría kapping í Føroyum, nú teir hava bygt sína egnu vinnu upp undir vardum umstøðum. Eg vóni ikki, at færoyingar verða so býttir, at lata seg taka av fótur at slíkari gundgeving, sigur Magne Arge.

– Eg siggi stórar møguleikar hjá Atlantic Airways í einari komandi oljuvinnu, bæði við vanligari flogferðslu og við tyrluflúgving, sigur hann.

Hava kvinnur eisini talentir?

Altjóða kvinnudagurin í Norður-
landahúsinum friggjakvöldið
8. mars kl. 19.30

Úr skránni:

Kvinnuoktett.

Fealigssangur.

Framsýningin «Tráðurin og tíðin».

Hava kvinnur eisini talentir? – Kvinnur og guð-

frøði í dag. – Marjun Bæk og Sonja Klein.

Orðaskifti.

Kaffistøður.

Onnur tiltøk:

Kvinnuhúsfelagið í Dansistovuni: Video, faldarar o.a.

Amnesty International Føroya deild savnar undirskriftir at hjálpa kvinnuligum samvitskufangum.

Framsýning av mótaklæðum úr færoyskari ull.

Kvinnufelagssamskipan Føroya: Partur av framsýningini, ið var við í Kina.

Atgongugjaldið, íroknað kaffi, er 30,- kr.

Kvinnufelagið
Amnesty International
Flaggdagsbólkurin
Javnstóðubólkurin
Kvinnuhúsfelagið